

Simfonia de moments musicals

Josefa Contijoch
va guanyar el premi Ciutat de Barcelona, el Crítica Serra d'Or i el Creixells amb la seva darrera obra narrativa, *Sense alè*
JOSEP LOSADA

Com una extensa partitura musical amb diversos moviments per a un instrument solista: l'alè creador de la veu poètica que se'ns mostra com un baix profund i continu. Josefa Contijoch construeix una obra poètica que beu dels salms i del substrat medievalitzant de la nostra llengua. Alhora hi incorpora la musicalitat de la prosa dels nostres dies. A la nostra memòria hi ressona el pes específic de cada mot, com una pedra preciosa llançada al pou de la nostra consciència. El dring particular de cada paraula, en contacte amb la consegüent, forma una composició musical que salva l'instant poètic estàtic. *Baix continu* comença amb un salm d'entrada que relliga la concepció poètica amb el sentiment amorós. El llenguatge humà és el terreny inabastable on cap tot allò que pot ser viscut: "En aquest mar que sembla només aigua / i és una cova immensa / plena de tota cosa" (1. *Salm d'entrada*). Al llarg del poemari la nostra poeta s'ha proposat d'acollir el conjunt de l'experiència humana: el pas del temps, el llenguatge / el silenci, la memòria / la infantesa, l'amor (desig i mancança), la mort, el món i la col·lectivitat.

Josefa Contijoch, que obtingué el premi Ciutat de Barcelona, el Crítica Serra d'Or i el Creixells amb la seva darrera obra narrativa, *Sense alè* (Edicions de 1984, 2012), publica aquest volum de poesia compost per vuitanta-quatre poemes dividits en sis parts, més el poema d'obertura esmentat anteriorment. El títol de cada part ens avança el seu nucli te-

màtic. L'estructura del llibre és la d'una obra musical clàssica, amb els seus moviments i les diverses intensitats melòdiques. La veu de la poeta mostra la seva harmonia existencial i acull el record amb la mateixa intensitat amb què descriu la vivència col·lectiva present. Hi ha espai per a la crítica social i també per a la reflexió: "Avança l'espoliació / (són molts els que s'han mort) / la feina d'estimar: missió

ha un neopopularisme barroc que permet la musicalitat del vers, els jocs fònics i semàntics constants, que doten de lirisme formal el contingut filosòfic subjacent. Si a *Ganiveta. Antologia poètica 1964-2011* (Lleonard Muntaner, 2012) comprovàvem la formació d'una veu indiscutible de la poesia catalana contemporània, ara ens és possible de tenir la visió completa de les seves motivacions líri-

impossible // enllà d'enllà / reposen els que esperen / a l'espera de pa"; més endavant, al mateix poema, se serveix del recurs de la ironia punyent: "no sé quin és el pa que esperen / com no sigui la transmissió / d'algun deute a pagar / d'un favor a tornar" (37. *Avança l'espoliació*). La versatilitat de Contijoch es mostra en un conjunt de composicions poètiques que van des de l'estrofisme mètric fins a l'aforisme poètic i el poema en prosa. Els versos de Ramon Llull o de Verdaguier formen part també de la caixa de ressonància del llibre. Hi

ques. A la tercera part intitolada *in memoriam*, Contijoch fa una vindicació d'algunes de les seves amistats literàries de sempre: el mestre Segimon Serrallonga i l'enyorat Adrià Chavarria, per exemple, són dos dels escriptors esmentats. La petja humana i literària de Chavarria –i del seu *Remor de veus*– és suggerida en forma d'homenatge en alguns dels millors versos del volum: "A la serena / respirar la mar sento / les veus revenen / aquest respir les nombra / i la resta és silenci" (22. *A la serena*). *

BAIX CONTINU
Josefa Contijoch
Editorial:
Edicions de 1984
Barcelona, 2015
Pàgines: 110
Preu: 16 euros

ASSAIG FERRAN AISA

Ètica de la indignació

Francesc Torralba (Barcelona, 1967) ha publicat una cinquantena de llibres i ara presenta una reivindicació de l'ètica amb clara voluntat de sacsejar consciències. A l'inici del llibre cita el Nobel Aung San Suu Kyi, el qual manifesta que l'autèntica revolució és la de l'esperit, "nascuda del convenciment que és necessari canviar les actituds mentals i els valors que donen forma al progrés del desenvolupament d'una nació". Les pàgines que segueixen configuren un criteri filosòfic marcat per la revolució ètica que s'alça des de la reflexió de la indignació que experimenten molts ciutadans: "Estar indig-

nat –diu l'autor– no és un acte lliure, ni el fruit d'una decisió. És un procés espontani que té unes raons, però no és fruit d'un raonament ni d'una educació racional. És una emoció reactiva a una situació de fet."

Torralba parla de prendre consciència per adquirir el compromís de mobilitzar-se, de deixar de ser espectador i alhora esdevenir actor. Critica l'exclusió que la societat ha fet dels seus ancians perdent així una font de saviesa i de memòria viva del passat. Recorda que la revolució ètica comença per un mateix i afirma que aquesta revolució en el món global necessita les comu-

LA REVOLUCIÓ ÈTICA
Francesc Torralba
Editorial: Ara Llibres
Barcelona, 2014
Pàgines: 202
Preu: 17,90 euros

nicacions per crear una xarxa contra la disgregació, contra la marginació i a favor de la solidaritat. Torralba manifesta que, amb les noves tecnologies, hem passat del ciutadà passiu a l'internauta actiu. L'autor des de la seva concepció de l'ètica parla de la democràcia, dels valors universals, de la crisi, i reflexiona sobre la pau dins de la societat. Torralba considera que aquesta no existeix sense la veritat, la justícia, la solidaritat i la llibertat. La injustícia social és la causa del desordre que genera conflictes: "Mentre no es reconeguin els drets fonamentals de les persones, no pot haver-hi pau." *